

De Natuurbijdrageregeling en de herziene Bosbijdrageregeling

De zogenaamde 50 gulden regeling is, nadat het al enige malen was aangekondigd, eindelijk herzien en verder uitgebreid met een tweede regeling n.l. voor de natuurterreinen. Per 1 januari 1977 gaan de nieuwe beschikkingen „Bosbijdragen” en „Natuurbijdragen” in, die per 20 september zijn afgekondigd. Het is niet de bedoeling hier de volledige beschikkingen af te drukken en te bespreken. Wel zal hieronder de inhoud in grote lijnen zo worden aangegeven dat eruit te lezen valt of men met zijn bezittingen van de regelingen kan profiteren.

Het doel van de nieuwe regelingen is dat het (bosbouwkundige) beheer weer wat in beweging komt, want bossen en natuurterreinen kunnen alleen dan duurzaam in stand gehouden worden, voor de vele maatschappelijke functies die zij hebben, als ze worden onderhouden. Helaas zijn vele onderhoudsmaatregelen in de huidige situatie financieel niet meer op te brengen.

De oude bosbijdrageregeling (voor partikulieren en openbare lichamen) was meer gericht op de „openstelling” van het bos en niet of nauwelijks op het beheer hiervan. Een goed beheer dat zich uitstrekt over vele jaren, zoals bij bosbouw met zijn lange omlopen nu eenmaal nodig is, kan alleen maar plaats vinden aan de hand van een duidelijk gericht beheersplan. In dit plan behoort te zijn opgenomen het doel van het beheer en voorts de maatregelen die nodig zijn om dit doel te bereiken en de termijn waarbinnen dit wenselijk is.

De nieuwe bijdrageregeling bestaat in feite uit de „Beschikking Bosbijdragen” voor bossen en de „Beschikking Natuurbijdragen” voor allerlei soorten natuurterreinen.

Waren het tot nu toe alleen de bossen die een bijdrage konden genieten, nu is dit ook mogelijk voor natuurterreinen, welke niet met bos of houtopstanden zijn bezet, zoals heide, moerassen, rietlanden e.d., en in bepaalde gevallen zelfs water.

Doel van de regelingen is dat financiële hulp niet alleen wordt geboden bij de openstelling maar daarnaast ook voor het opstellen van een eenvoudig beheersplan met een bijbehorende kaart en de uitvoering van dit plan.

Blijkt dat het niet verantwoord is om bepaalde terreinen (en hierbij denkt men vooral aan kwetsbare natuurterreinen) open te stellen voor het publiek dan kunnen toch gelden voor het beheer worden ontvangen.

Ook kan soms subsidie voor het aanbrengen van eenvoudige voorzieningen ter verbetering van de toegankelijkheid verkregen worden.

In de regelingen is er thans geen onderscheid meer tussen openbare lichamen (b.v. gemeenten) en partikulieren.

Wie komen in aanmerking?

a Eén of meerdere samenwerkende eigenaren van een eenheid bos van 5 ha of meer. Bij uitzondering kan het bos ook slechts 1 à 5 ha groot zijn, dan moet echter uit het (goedgekeurde) beheersplan de bijzondere landschappelijke betekenis van het bezit blijken.

b Eén of meer samenwerkende eigenaren van tenminste 1 ha natuurterrein dat onderdeel vormt van een natuurterrein van tenminste 5 ha. Het natuurterrein mag bij uitzondering ook kleiner zijn dan 5 ha, maar dan geldt hier dat de natuurwetenschappelijke betekenis zeer bijzonder moet zijn; dit zal dan uit het (goedgekeurde) beheersplan moeten blijken.

Hoewel, in normale gevallen, bos voor de bosbijdrage en natuurterrein voor de natuurbijdrage in aanmerking komt, kan

ook het omgekeerde het geval zijn en wel als b.v. een bos een hoge natuurwetenschappelijke waarde heeft of een natuurterrein (kleiner dan 5 ha) zonder speciale waarden, in of tegen een bosgebied aan gelegen is.

Om voor de bosbijdrage in aanmerking te komen is in het algemeen een door het Staatsbosbeheer goedgekeurd beheersplan vereist.

Bij uitzondering is dit plan niet nodig, n.l. wanneer het ook zonder beheersplan verantwoord beheerd kan worden.

Als voorwaarde voor het verkrijgen van de natuurbijdrage kan het Staatsbosbeheer voorschrijven dat een beheersplan opgesteld moet worden. Ook kunnen bepaalde aanwijzingen voor het beheer van het natuurterrein gegeven worden.

De bijdragen voor het opstellen van een eenvoudig beheersplan plus kaart (schaal 1 : 10.000), het beheer volgens dit plan en de openstelling voor het publiek bedragen f 95,—/jaar/ha, ongeacht de grootte van het object.

Wordt het terrein niet voor het publiek opengesteld omdat dit voor het behoud van het terrein volgens het beheersplan ongewenst is dan bedraagt de bijdrage f 70,—/jaar/ha.

Ontheft de directeur van het Staatsbosbeheer de eigenaar van het hebben van een beheersplan dan wordt de subsidie f 50,—/jaar/ha.

Voorziet het goedgekeurde beheersplan in extra maatregelen zoals extra toezicht, zônering, begeleiding van het publiek e.d., die in bossen nabij dichtbevolkte wooncentra nodig kunnen zijn, dan wordt de bijdrage verhoogd tot f 115,—/jaar/ha.

Ook de noodzakelijke éénmalige investeringen t.b.v. de openstelling kunnen gesubsidieerd worden. Deze subsidies zullen 75 % van de netto-investeringskosten bedragen.

De onderhoudswerken zoals b.v. zuiveringen, onrendabele dunningen, prunusbestrijding en op snoeien kunnen, als zij in het beheersplan als noodzakelijke maatregelen zijn opgenomen, gesubsidieerd worden tot 75 % op basis van overlegde en door S.B.B. goedgekeurde begrotingen waaruit blijkt dat de kosten in de komende vijf jaar de opbrengsten niet of niet geheel dekken.

Deze laatstgenoemde onderhoudssubsidie geldt voorlopig alleen nog t.a.v. bijzondere werkzaamheden in bossen en niet t.a.v. werken in natuurterreinen.

De oude bosbijdrageregeling wordt per 1 januari 1977 ingetrokken, maar nog lopende overeenkomsten blijven gelden totdat hun geldigheidsperiode is afgelopen (5 jaar na de aanvangsdatum), of totdat men van de nieuwe, veelal voordeliger regeling gebruik gaat maken.

De interim-regeling bosbijdragen 1975 die verhoogde bedragen gaf t.a.v. de oorspronkelijke 50-gulden regeling hebben opvolging gekregen in gelijke regelingen voor 1976 met dezelfde bedragen.

Mocht bovenstaande aanleiding voor U zijn voor verdere informatie dan kunt U de volledige regelingen en de verdere toelichting o.a. vinden in het septembernummer van het tijdschrift „Bosbouw Voorlichting”, een uitgave van het Staatsbosbeheer die U bij de provinciale kantoren van deze dienst kunt krijgen alsmede bij de sekretaris van de redactie van Bosbouw Voorlichting, Woudenbergseweg 39 te Austerlitz, tel. 03439-441.